

Inderøy kommune
– best i lag

INDERØY

FAMILIEBARNEHAGE

ÅRSPLAN 2019 – 2020

Blåveisveien 4, 7670 Inderøy

Telefon 415 22 621

Barnehagens formål/ årsplanen sin funksjon

Barnehagen drives etter lov om barnehager med forskrifter. Barnehagen er pålagt å utarbeide en årsplan. Årsplanen vil gi ansatte og foreldre en innsikt i viktige arbeidsoppgaver.

Barnehagen utarbeider detaljerte planer for hver måned, som beskriver hvordan barnehagen konkret arbeider med tiltakene som er fastsatt i årsplanen.

Barnehagens styrer har det faglige ansvaret for utarbeidelse av årsplan i samarbeid med ansatte og foreldre. Barnehagens årsplan fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Om barnehagen

Inderøy familiebarnehage er en liten privat barnehage som har vært i drift siden 1994. Barnehagen er plassert i fredelige omgivelser på Sundsnesset, Inderøy. Vi har Sundsandskogen og Sundsand i umiddelbar nærhet.

Barnehagen har 10 helplasser i alderen 0-6 år. Vi er 5 ansatte og 1 vaktmester.

Siden barnehagen er så liten blir alle godt kjent med hverandre, store som små. Gode relasjoner blir skapt. Trygge rammer gjør det naturlig for de store barna å vise omsorg for de som er yngre. De små barna får gode rollemodeller å se opp til.

En viktig oppgave for oss i barnehagen er å gi barna omsorg, trygghet og sørge for at de følelsesmessige behovene blir dekket. Vi har lek i fokus, og fremmer lekens egenverdi. Barn er aktive aktører i sitt eget liv, her og nå. Hovedfokuset vårt er ikke hva barnet en gang i framtida skal bli.

Vi er fleksible i tilretteleggingen av hverdagen for barna, for eksempel ved frokost. Barna har med egen matpakke til frokost, og den spises når barna kommer i barnehagen. De andre måltidene er det barnehagen som sørger for.

Vi er gode på å gjøre ting utenfor planen. Vi kan lett spore av og følge barnas fasinasjon/interesse for noe. Det kan for eksempel være at vi har planlagt tur til Sandvågen. Barna blir oppslukt av sauene i Tidevannstien. De vil dit for å mate sauene, for så å gå til gapahuken for å spise matpakka. Vær og vind kan også lede oss ut av planen, utenfor grinda eller innenfor grinda. Det er for eksempel fasinerende å se bølgene slå oppover stranda, og lyden av bølger som slår kan være ganske så høy.

Vi er en stabil arbeidsstokk med lite fravær. Det gjør hverdagen stabil og forutsigbar for barna. For oss i barnehagen er samhold, tillit, toleranse, vennskap og trygghet viktig.

Danning gjennom omsorg, lek og læring

Spebarn erfarer at det de gjør fører til noe, blant annet med gråt og smil. De får mat, bleie, kos etc. «Jeg er en som kan påvirke det som skjer, tilværelsen rundt meg er empatisk». Tilliten vokser mellom barnet og omverden. Barn som begjærer, krever og ønsker, møter voksne som gir. Barnet lærer dermed ikke bare hvordan en tar og får, men også gjennom den voksne hvordan man gir. Barnet begynner etter hvert å stå, gå, snakke og «kan selv».

I barnehagen skal vi gi mulighet fra stadiet hvor man begjærer og krever fra andre, til å gjøre selv. Eksempelvis ved matbordet, påkledning, hjelpe hverandre, dele, låne, få hjelp etc. Demokrati handler om å få og å gi. Alle barna skal utvikle sin evne til å bidra, å gi og å hjelpe til.

Vi som voksne i barnehagen stiller oss ofte spørsmål om hva vi ønsker at barna skal få være med på, og hva vi håper at barna kan utvikle og lære seg.

Barns medvirkning

Barns medvirkning krever kompetente voksne som har respekt for barn og tar barns følelser på alvor. I Inderøy familiebarnehage skal barna bli sett og hørt gjennom verbale og kroppslige uttrykksformer. Vi ser på barns medvirkning på tre måter;

Selvbestemmelse. Barna bestemmer selv hva de vil gjøre, hvilken aktivitet de vil holde på med. Eksempler på dette kan være lese, tegne, gå ut, være inne, sandkassa, lego, sykle etc.

Medbestemmelse. Barna skal ha direkte innflytelse på sin egen hverdag. Eksempler her kan være at barna er med og bestemmer turmål, hva slags aktivitet som skal være på turen, skogkant, fjæra, bygging, klatring, rollelek etc. Ungene er veldig impulsive, og vi følger opp så langt vi ser det forsvarlig. Henviser til «Rutiner for tur i Inderøy familiebarnehage».

Ett annet eksempel er da et av barna hadde med seg hjemmelaget eplemos i barnehagen. Vi gikk ut og plukket epler. Gikk så inn og laget eplemos. Rundstykker ble bakt og spist med eplemos. Resten av mosen ble fryst og brukes som topping på grøt.

Valgfrihet. I den valgfrie medvirkningen blir barna tilbudt flere alternativer. De kan for eksempel velge pålegg, varm lunsj, lydbok, bøker, rolle i rolleleken etc.

Vi ønsker at barna skal lære seg å planlegge, føle glede ved utforsking og reflektere over det som omgir oss. En god arena for disse samtalene har vi ved frokostbordet, samlingsstunda og etter hvilestunda. Ellers er den spontane samtalen som oppstår i ulike sammenhenger verdifull.

Voksne skal ikke gi slipp på sin medvirkning for barns medvirkning. Barn og voksne skal dele på medvirkningen. Barn og voksne skal samarbeide.

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.

Vi legger vekt på i tilvenningsperioden at barnet skal få knytte seg først til en voksen, for så gradvis knytte seg til flere. Siden vi er en stabil arbeidsstokk blir det ganske så fort trygt og oversiktlig for barnet. Under tilvenningen er det en løpende dialog med foreldrene. Vi blir enige om hvordan og når den første avskjeden skal skje. Vi anbefaler at foreldre/foresatte sier ha det og går når de først har bestemt seg for å forlate barnet, om så for ikke lengre enn 15 minutter. Foreldrene blir kontaktet på telefonen med en gang vi merker at barnet føler seg utrygg. Det er viktig at barnet forstår at mor eller far kommer tilbake. Det er ikke uvanlig at barn gråter med det samme mor eller far går. Som regel går det over etter noen få minutter. Det er nå foreldrene må føle seg trygge på at vi kontakter dem om vi merker at det ikke er helt greit for barnet.

Innen fem uker med tilvenning er de fleste barn godt integrert og trygge i barnehagen. Mange bruker kortere tid.

Foreldresamarbeid/ foreldrenes medvirkning

Vi ønsker at barnehagen vår skal være en god barnehage for barna og deres foreldre. Vi ønsker å møte foreldrene med respekt, tillitt og åpenhet. Vi håper og tror at dere foreldre tar kontakt hvis det er ting dere lurer på, ønsker forandring på, eller andre ting dere har på hjertet.

Vi har erfart at den daglige kontakten er verdifull. Vi prøver og gi et kort muntlig sammendrag av barnets dag ved henting. Vi setter også pris på å få høre om noe særskilt har hendt hjemme som kan være med på å påvirke den nye dagen som venter barnet i barnehagen. Det kan for eksempel være at barnet har hostet og hatt ei urolig natt, litt senere i seng enn vanlig, opplevd at katta har blitt påkjørt etc.

Vi er kjempeglade for tips og ønsker som kommer fra dere foreldre.

Hjemmebesøkene har vært veldig populære, både for barnet som har fått besøk, og for de andre barna som får komme på besøk. Dette er med på å knytte bånd barna i mellom.

Vi ønsker ellers et godt samarbeid gjennom:

- Ett foreldremøte på høsten.
- To foreldresamtaler pr. år, november og mars. Eller ved behov.
- Oppstartsamtale med nye foreldre/foresatte.
- Respons i hverdagen, positivt og negativt på aktiviteter som blir gjort i barnehagen.

Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen, og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.

En voksen fra barnehagen deltar 1,5 time i 1.klasse i november. Dette for å gjøre seg kjent med praksisarenaen til 1.kl, og for bedre å forstå skolestarterens behov for tilpassing og utvikling.

Barnehagen får besøk av siste kullet fra barnehagen og læreren. Gjennom hele vårparten vil skolestarterne kunne besøke skolen, enten planlagt eller spontant (da hovedsakelig ute). Skolestarterne vil møte resten av skolestarterne i skolekretsen på planlagte besøk på skolen, eller ved felles turer i området.

Det er utarbeidet en felles besøksplan for skole og barnehage (årshjul).

Livsmestring (et av satsningsområdene i Inderøy kommune)

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Vi legger derfor stor vekt på å tilrettelegge for at barna kan skape gode relasjoner som utgangspunkt for etablering av vennskap i barnehagen. Å ha en venn er viktig for trivsel i barnehagen!

Vennskap bidrar til en følelse av deltakelse og fellesskap som igjen bidrar til positiv selvfølelse. Å tilhøre en gruppe gir barna trygghet og sosial tilknytning. Opplevelser sammen med andre barn kan være veien inn i nye vennskap. Små barn knytter vennskap, det er derfor viktig at vi i barnehagen legger opp til lek, læring og omsorg, fordi dette er arenaer hvor vennskapsbånd knyttes. Felles opplevelser både i smågrupper og i hele barnegruppa tror vi kan være med å skape gode relasjoner mellom barna, opprettholde vennskap og kanskje skape nye vennskap. De ansatte skal være opptatt av gode relasjoner som preges av anerkjennelse, respekt, omsorg og likeverd.

Vi i Inderøy familiebarnehage oppfordrer ofte barna til å hjelpe hverandre i hverdagen. Det kan eksempelvis være med av og påkledning når vi går inn eller ut, hente en sykkel eller vannflaska. I samme hendelsen lærer den som mottar hjelp å si takk, og å sette pris på hjelpen. De store barna er også veldig omsorgsfulle over for de små, passer godt på dem og er veldig til stede om noen gråter. Når vi går på tur hender det ofte at de store leier de små i handa. De store får kjenne på mestringsfølelsen og de små får gode rollemodeller.

Fysisk aktivitet er en viktig del av hverdagen. Vi legger til rette for aktiviteter som krever bruk av kroppen, både i frileken og i organisert lek. Vi er ofte på tur i skogen eller på stranda som er i umiddelbar nærhet. Da oppfordrer vi til å bruke sansene, hva hører vi, hva ser vi, hva lukter vi, eller hva kan vi føle på. Det er det viktig at alle får si noe og at alle får

anerkjennelse for sitt bidrag. Her er det ingen fasit, men rom for å undre seg. Alle skal få følelsen av at deres bidrag er betydningsfullt.

Vi lager ofte mat i lag eller i grupper. Det er trivsel når noen har laget suppe og andre har bakt rundstykker til suppa. Det gir et godt grunnlag for den gode samtalen.

Bøker og tekster som berører vennskap er fint utgangspunkt for samtale.

NRK sin serie Sånn er jeg og sånn er det, er også et veldig bra utgangspunkt for å snakke om at alle kan noe, at vi alle har noe å øve på, at selv om vi ikke er helt like har vi rett til å være oss selv.

Dette pluss mye mer er ting vi holder på med i barnehagen for å gi barna en god selvfølelse, en følelse av at de er betydningsfulle og at andre setter pris på dem for den personen de er.

Digital praksis (et av satsningsområdene i Inderøy kommune)

Digitalt verktøy skal inngå som en naturlig del av det pedagogiske miljøet. Barnas nysgjerrighet kan danne grunnlaget for videre lek, informasjonssøk og produksjon. Dette vil i hovedsak være bruk av datamaskin, kamera og nettbrett. Vi bruker bevisst disse digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet, både i hverdagsaktiviteter og prosjektarbeid.

Det å gjøre seg kjent med og å mestre de digitale mediene som finnes i hverdagen til barna er viktig. For eksempel det å lære seg hva hensikten til en datamus er, hvordan bruker man den og hva heter de forskjellige knappene? Likedan med tastaturet og de øvrige finurlighetene ved ei datamaskin, et kamera eller et nettbrett. Her kan lek og spill være en pådriver for å fange oppmerksomheten til barna. Enten ved å lage en bildeserie, en film, kjøre bilspill eller tegne digitalt. Igjen gjennom dette lærer man seg å samarbeide, føle progresjon og å produsere med digitale verktøy.

For oss er det viktig at personalet er gode rollemodeller, og utøver digital dømmekraft, og har et bevisst forhold til opphavsrett, og ikke minst ivareta barnas personvern.

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling handler om vår felles framtid her på jorden, og hvilken tilstand kloden vil være i for de som kommer etterpå. Det handler om å ivareta menneskers behov i dag uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.

I arbeidet med årstemaet vårt, som er «Bygda vår» ønsker og håper vi at barna får et godt forhold, og blir glad i bygda og nærmiljøet sitt. Med å bruke kulturtilbud, besøke arbeidsplasser, gå på tur i skogen eller på stranda, besøke hverandre osv. tror vi barna lettere vil forstå at det er viktig at vi tar vare på og viser hensyn til det som er rundt oss. Dette mener vi igjen vil føre til en bedre forståelse av det felles ansvar menneskene har.

I barnehagen gjør vi eksempelvis forurensningsforsøk, vi dyrker grønnsaker og vi studerer småkryp.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Vi har fem planleggingsdager i året. Noen av dagene brukes sammen med de andre barnehagene i kommunen. Kvalitetsplanen for kommunen vektlegger livsmestring og digital praksis, dermed vil temaene for disse fagdage ligge tett opp mot satsingsområdene.

Ellers har vi to planleggingsdager som er knyttet direkte opp mot vår barnehage. En om høsten hvor årsplanen jobbes med. Den andre dagen er lagt til mai, der vi rydder, vasker og går over det vi har i barnehagen. Vi skaffer oss enkelt og greit oversikt.

I tillegg til planleggingsdagene, deltar styrer på styremøter sammen med de andre styrerne i kommunen. Dette skjer omtrent en gang i måneden.

Personalmøter holder vi også en gang i måneden. Der lager vi ansatte månedsplan, vi evaluerer forrige måned og snakker og diskuterer om aktuelle tema vi ser relevante for barnehagens hverdag. Det kan også være at vi tar opp temaer som styrer har med seg fra felles styremøte.

I det daglige snakker vi ansatte ofte sammen i ledige stunder. Vi snakker eksempelvis om hva som fungerer i barnegruppa og om hva som kanskje ikke fungerer like godt. Det er når vi ser at noe ikke fungerer at det er spesielt viktig at vi prøver å finne andre løsninger. Da er det fint å lytte til ungene og ta deres synspunkt på alvor og følge barnas ideer.

Ved måltider og i samlingsstund, og når vi ellers ser det passende, snakker vi også med barna om hvordan de synes dagen er, hva de kan tenke seg å gjøre og hvordan de ser for seg morgendagen. Vi inkluderer barnas stemmer når vi ansatte legger planer.

Barnehagens hverdag og barnas hverdag dokumenteres gjennom Dropbox (hvor vi legger ut bilder fra aktiviteter vi gjør). Vi prøver å gi en muntlig oppsummering av barnehagedagen til hvert enkelt barn ved henting. Vi forteller litt om hva vi har gjort, hvor vi har vært, hva vi har spist, hvem barna har lekt med, om det har vært noen konflikter eller uhell.

Med månedsplanen følger en evaluering og en kort oppsummering av forrige måneds hendelser.

Barnehagens syv fagområder

Alle de syv fagområdene som rammeplanen lister opp skal sees i sammenheng. Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse.

Vi kommer til å jobbe med fagområdene ut ifra temaet i årsplanen som er «Bygda vår» Vi har laget en temabasert samlingsstund som tar utgangspunkt i rammeplanens fagområder. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter.

1 – Kommunikasjon, språk og tekst

Tidlig og god språkstimulering er svært viktig. Arenaer hvor dette skjer er ved matbordet, i samlinger, i lek, ved tegnebordet og når vi går på tur. Språket er viktig som en inngangsport i leken, gjøre seg forstått. Forhandle med andre barn i leken, hevde seg, som problemløser og til å uttrykke følelser på en konstruktiv måte. Samlingsstunden er også en viktig arena for samtaler og sanger. Barna synes også det er spennende når vi leser bøker med historier og eventyr.

2 – Kropp, bevegelse, mat og helse

Barna ønsker å være i aktivitet; de vil leke, springe, hoppe og klatre. Vi skal sørge for at de får trygge rammer og mulighet til å utfolde seg. Vi skal også motivere og hjelpe til når det trengs. På turene får de varierte muligheter for utfoldelse, og de får prøvd seg i ulike vær og føreforhold. Det er veldig viktig at barna får kjenne på gleden ved å utforske naturen og tøye sine fysiske grenser. I lunsjen oppfordrer vi barna til å smake på ulike pålegg og på varmmatdager prøver vi å variere menyen. Rettene lages som regel fra bunnen av, med grønnsaker, kjøtt eller fisk. Barna er med i matlagingen. Slik ser de hva de skal spise, og trivselen rundt måltidet blir god. Hygiene er viktig, spesielt i forbindelse med matlaging og toalettbesøk. Vi veileder ofte barna i hvordan å vaske hendene riktig.

3 – Kunst, kultur og kreativitet

Barna bruker egen hverdag og opplevelse til å skape sin egen kunst og kultur. Vi forsøker gjennom turer, prosjekter og hverdagsaktiviteter å gi dem inspirasjon til egne uttrykk. Vi ser også at barna inspirerer hverandre. Vi spiller ofte musikk i barnehagen. Det hender vi ser en film iblant. Gjennom årets tema vil barna automatisk få bli kjent med kommunens kunst og kultur gjennom forskjellige besøk i nærområdet.

4 – Natur, miljø og teknologi

Barna elsker å være ute i skog og mark. Det er så mye å se, og de utforsker alt som ser spennende ut. De får kjenne på de ulike årstidene, de får se fugler som bygger reir, blomster som gror, for så å visne. De får være med på såing av grønnsaker, og innhøsting av dem. De er ofte nede ved vannet og kaster stein, leter krabber og lager skulpturer i sanden. Når vi er på tur har vi alltid med en pose i sekken slik at vi kan plukke søppel der vi går eller er. Vi snakker og bevisstgjør barna på hva som er søppel, hva som er naturlig forfall og hva som blir til jord. Vi er ivrige brukere av nettsida Forskerfrø. Mange av forsøkene er inspirerende og informative for barna. De får også bruke verktøy som sag, hammer og drill. Vi bruker internett for å finne ut av ting vi lurer på.

5 – Etikk, religion og filosofi

Vi jobber med å lære ungene respekt for alt liv rundt oss. Vi ønsker at selv ekle og skumle kryp vil skape fascinasjon og interesse hos barna. I barnehagedagen er vi opptatt av at barna skal ha omsorg for hverandre, respektere hverandres grenser, meninger og holdninger. Når noen sier nok, da skal man stoppe! Vi bidrar også til at barna får kjennskap til høytider og tradisjoner evt. andre religioner og livssyn som er representert i barnegruppen.

6 – Nærmiljø og samfunn

Barnehagen er en trygg arena for barna og et fint startsted for å utvide horisonten. Vi skal sørge for at barna får utforske og oppdage nærmiljøet sitt. De får bli kjent med, og delta i samfunnet gjennom ulike opplevelser eksempelvis på biblioteket, kulturhuset, konserter og danseforestillinger, Nils Aas kunstverksted, ulike arbeidsplasser, brannstasjon, butikker, gartneriet, gym på Sund folkehøgskole og ikke minst hjemmebesøk hos hverandre i barnehagetida. Alle erfaringene barna gjør seg under disse besøkene gir dem en bedre forståelse for hvordan folk bor og lever, hva som befinner seg i nærmiljøet og alt det har å tilby. Når barna får gode opplevelser i lag styrker det samholdet og de får et grunnleggende ønske om å stå sammen, ta vare på det som er rundt oss. Samtidig som vi utforsker nærmiljøet og samfunnet får vi automatisk øvet inn forståelse og respekt for trafikken.

7 – Antall, rom og form

Tall er morsomt! ... og noe vi bruker stort sett hele tiden i hverdagen. Det er en del av språket vårt. Barna teller når de leker gjemsel, før vi starter på en sang, hvor mange barn som er i barnehagen i dag, dato, måned, og år. – For å nevne noe. Form og rom er noe de får prøvd seg på når de bygger lego og treklosser, perler, og leker med bøtte og spade i sandkassen. Vi veier og måler, hva er tyngst av en stein og en pinne, hvor mange pinner må vi ha for å dekke bordkanten, hvor er det mest vann i av det høye og smale glasset og det lave og vide osv. Altså, gjennom lek og eksperimentering utvikler barna sin matematiske kompetanse.

Tradisjoner og merkedager

Bursdager markeres ved at bursdagsbarnet rett og slett er hovedpersonen denne dagen. Vi lager krone, synger bursdagssang, skyter opp raketter og gir barnet en pakke fra oss alle i barnehagen (barnehagen ordner med dette). Barnet får bestemme ut ifra menyen hva vi skal spise til lunsj den dagen.

Karneval feires i slutten av februar. Barna kommer utkledd i barnehagen. Det må absolutt ikke være et kjøpt kostyme, «rare» hodeplagg, skjorter ol. duger absolutt. Vi synger karnevalsanger, danser, slår katta ut av sekken og hygger oss ekstra i lunsjen.

Lucia feires den 13. desember. En koselig tradisjon hvor vi inviterer foreldre og søsken til luciafeiring på ettermiddagen. Vi baker og serverer lussekatter. Barna har med seg hvite skjorter til bruk i luciaopptreden.

Nissefest vi i barnehagen hvert år. Barna kommer nissete utkledd den dagen (ei nisselue duger absolutt). Det serveres risgrøt, og kanskje kommer nissen.

17. mai markeres ved at barna får innsikt i bakgrunnen for feiringen av denne dagen. Vi øver på nasjonalsangen og på å gå i tog å rope hurra! Selve 17.maidagen er det foreldrene som har ansvaret for. Barnehagen får tildelt plass i toget. Når informasjonen fra 17.maikomiteen på Sakshaug kommer, blir den videresendt til foreldrerepresentantene i barnehagen.

Mære landbruksskole besøker barnehagen hvert år i mai måned, under barnehageuka. Dette er et populært tilbud som alle setter pris på. Litt kaotisk kan det bli, men absolutt verdt besøket.

Sommerfest/høstfest er arrangementer hvor vi inviterer foreldre, søsken og besteforeldre til hyggelig samvær sammen med barna i barnehagen på ettermiddagstid.

Kalender 2020

Oversikt over viktige aktiviteter og kulturbegivenheter dette året.

Januar	
Februar	Karneval
Mars	Foreldresamtaler Vask av leker
April	Påskeferie 6.-13.april
Mai	17-maifeiring Besøke Mære landbruksskole Fotografering
Juni	Sommerfest for barn, søsken, foresatte og besteforeldre. Danseforestilling for de aller minste. Vask av leker.
Juli	Feriestengt, hele juli måned.
August	Oppstart av det nye barnehageåret. Tilvenning og oppstartsamtaler med nye barn og foresatte.
September	Foreldremøte Høstfest for barn, søsken, foresatte og besteforeldre
Oktober	
November	Foreldresamtaler Vask av leker
Desember	Barnehagen inviterer søsken og foresatte til Luciafeiring Nissefest Juleferie